

Az építési termék irányelv felülvizsgálata

Az Európai Unió Bizottságának Vállalkozási Főigazgatósága által indított felülvizsgálati folyamatban számos vélemény, észrevétel és javaslat fogalmazódott meg. Az egyszerűsítésre és a költségtakarékos megoldásra törekvés mellett a szakmai színvonal fenntartását és egységes – a jelenleginél egységesebb – érvényesítését szorgalmazzák legtöbben. Vagyis: az eddigi alapokra építeni a továbbfejlesztést, megtartani a már bevált alapelveket, nem felforgatni a jelenlegi eljárási rendszereket. A változások érvényesítésére 2010 előtt nem látnak lehetőséget és esélyt. A következőkben egy szeptember 6.-i, Brüsszelben tartott munkaülés fontosabb elemeit vázoljuk.

A helyzetértékelésnél a szabványosítás folyamata mindig az elsők között szerepel. Túl hosszú időigényű a szabványok kidolgozása és emellett túlzottan összetett is a folyamat, ami rontja a szabványosítás imázsát. A megfelelőségi igazolási eljárás hatékonyságát nem javítaná, ha szélesebb skálája lenne a választható megfelelőségi igazolási eljárásoknak. Sőt, éppen a megfelelőségi módok számának csökkentése lenne indokolt. Azon gyártók részéről, akik rendelkeznek akkreditált laboratóriummal, felvetődött, hogy ne kelljen független intézményt bevonni a vizsgálatokba. Ez nem minden esetben garantálná a magas műszaki színvonalat, és vélhetően nagy szórás lenne az egyes gyártók között. Ma is csak azoknál az építési termékeknél kell bevonni független vizsgáló szervezetet, ahol a vonatkozó műszaki specifikáció – amelyet széles szakmai vélemények eredőjeként alakítottak ki – azt indokoltnak látja.

A kijelölt szervezetek egy része sokak megítélése szerint – a nagyszámú kijelölt szervezet miatt is – nem egyenletesen látja el azt a szerepet, amelyre kijelölték. A kijelölt szervezetek ellenőrzése több országban is kritika tárgyát képezi. Felvetődött, hogy azokat a jogosítványokat, amelyeket a kijelölt szervezetek megkaptak, de nem végzik az adott tevékenységet, bizonyos időintervallum után vonják vissza. A többség ezt a felvetést elvetette, mivel ez a piacon a gyártóknak is – nem beszélve a kijelölt szervezetekről – jelentős hátrányt okozna. Az sem támogatható, hogy a kijelölés időtartamra vonatkozzon, hiszen a nemzeti akkreditációs kontroll a legtöbb országban az elvárásoknak megfelelően működik, esetenként túlzó szigorral.

Az viszont többek egyetértésével találkozott, hogy életre kellene hozni egy olyan európai intézményt, amely visszavonhatja vagy felfüggesztheti azoknak a kijelölt szervezeteknek a tevékenységét, amelyek ismétlődően helytelen igazolást adnak ki vagy nem a követelményeknek megfelelően bonyolítják le a megfelelőségi eljárást, így rontva a kijelölési rendszer hitelességét. Ugyanakkor

nem kellene ennek az intézménynek az akkreditálási jogot is átadni, mert akkor ez egy nehezen működő matuszervezet lenne. A kívánt célt – a hatékony és az unióban egységes színvonalú kijelölést – a nemzeti akkreditációs szervezetek munkájának egyszerűsítésével és egységítésével kell elérni. A CE jelölés az európai szabályozási kultúra olyan eleme, amely védelmet jelent az unióban, amelynek megítélése pozitív a nemzetközi kereskedelemben. A CE jelölés fenntartása az európai építési piac szereplőinek egységes érdeke, amit az eddigieknél jobban kell kommunikálni. A CE jelölés hitelességének növeléséhez elsősorban az unió határellenőrzési rendszerét kell megerősíteni, javítani az építési termék nyomon követhetőségét és fejleszteni a CE jelöléssel kapcsolatos információkat. Bizonyára kevesebb nem megfelelő építési termék lesz a piacon, ha a kereskedők és a forgalmazók a megfelelőségi eljárással kapcsolatos információkat, kötelezettségeket rendszeresen és egyértelműen megkapják.

A piacfelügyeletnél a tagállamoknak egységesebb szabályozást kell alkalmazni az építési termékek területén, mivel ezeknek a hatékonysága több országban kívánivalót hagy maga után. Ennek érdekében a jelenlegi direktívakövetelményen túl:

- egységesebb és teljesebb szabályozást kell elérni,
- hatékony információcsere lenne szükséges,
- össze kellene kapcsolni a nemzeti piacfelügyeleti adatbázisokat,
- együttműködést kellene kialakítani a nemzeti piacfelügyeleti hatóságok között,
- szorosabb együttműködés kell a nemzeti piacfelügyeleti hatóságok és a vámszervek között,
- határokon átnyúló együttműködés (piacfelügyeleti hatóságok, vámszervek) indokolt,
- meg kell erősíteni a külső határellenőrzéseket.

A fentiek megvalósítása azt jelenti, hogy a tagállamoknak a jelenleginél többet kell befektetniük a piacfelügyeleti intézményrendszerbe.

– hosa –